

Pravilnik o bližim zdravstvenim uslovima koje moraju da ispunjavaju vozači određenih kategorija motornih vozila

Pravilnik je objavljen u „Službenom glasniku RS“, broj 83/2011 od 09.11.2011. godine

Član 1.

Ovim pravilnikom propisuju se bliži zdravstveni uslovi koje moraju da ispunjavaju vozači određenih kategorija motornih vozila.

Član 2.

Zdravstveni uslovi koje vozači motornih vozila moraju da ispunjavaju za upravljanje motornim vozilom (telesna i duševna sposobnost) utvrđuju se prema vrsti i stepenu telesnog – duševnog stanja, oboljenja, povrede i oštećenja kao i prema kategoriji motornog vozila kojim vozač upravlja.

Član 3.

Vozači motornih vozila prema kategoriji motornih vozila, razvrstavaju se, u smislu ovog pravilnika, u dve grupe, i to:

- 1) u prvu grupu: vozači motornih vozila kategorija A, A1, A2, AM, B, B1, BE i BE kojima upravljanje motornim vozilom nije osnovno zanimanje;
- 2) u drugu grupu: vozači motornih vozila kategorija A, A1, A2, AM, B, B1, BE, BE, C, C1, C1E, CE, D, D1, D1E i DE kojima je upravljanje motornim vozilom osnovno zanimanje.

Član 4.

Vozači motornih vozila iz prve grupe smatraju se sposobnim za upravljanje motornim vozilom, ako ne boluju od neke od sledećih bolesti i ako nemaju neku od sledećih povreda ili telesnih oštećenja:

- 1) psihološka, psihijatrijska i neurološka stanja i oboljenja:
 - (1) psihomotorni i senzomotorni poremećaji koji se manifestuju kao smanjena vizuomotorna koordinacija, psihomotorna i senzomotorna usporenost,
 - (2) oblici intelektualne insuficijencije ispod graničnog nivoa bez obzira na etiologiju,
 - (3) trajne promene kognitivnih funkcija koje se manifestuju kao: smetnje, smanjenje ili odsustvo pažnje i koncentracije i poremećaji opažanja, mišljenja i pamćenja, kao i prolazne promene kognitivnih funkcija za vreme njihovog trajanja,
 - (4) manifestni neurotski poremećaji i psihička stanja, uključujući i posttraumatske stresne poremećaje, ako utiču na bezbedno upravljanje motornim vozilom,
 - (5) izraziti poremećaji strukture ličnosti koji se ispoljavaju kao sklonost neprilagođenom ponašanju, socijalna i emocionalna nezrelost i nestabilnost,
 - (6) alkoholizam, osim medicinski kontrolisanih slučajeva kod kojih se ne ispoljavaju psihičke promene ili neurološke komplikacije uz apstiniranja od najmanje šest meseci,

- (7) toksikomanija, osim medicinski kontrolisanih slučajeva kod kojih se ne ispoljavaju psihičke promene ili neurološke komplikacije uz apstiniranja od najmanje 12 meseci,
- (8) akutne psihoze, bez obzira na etiologiju ili hronične psihoze sa izraženim rezidualnim ili regresivnim promenama,
- (9) stanja i oboljenja koja se manifestuju poremećajima koordinacije, rigorom, tremorom, horeatičnim i atetotičnim pokretima (multipla skleroza, Vilsonova bolest, Parkinsonova bolest, piramidne i ekstrapiramidne bolesti, paralize i paralitički sindromi itd) koja utiču na bezbedno upravljanje motornim vozilom,
- (10) svi oblici epilepsije, osim medicinski kontrolisanih slučajeva u kojim se, bez terapije, napadi ne pojavljuju najmanje dve godine,
- (11) neurološka stanja, oboljenja, povrede i anomalije živaca i mišića, koje utiču na bezbedno upravljanje motornim vozilom, a za koja se ne može na odgovarajući način adaptirati vozilo,
- (12) tumori centralnog nervnog sistema i ostalih lokalizacija najmanje dve godine od završetka terapije bez neuroloških deficita i epileptičnih napada,
- (13) stanje posle povrede mozga, sa psihičkim i neurološkim posledicama, osim ako posledice ne utiču na bezbedno upravljanje motornim vozilom,
- (14) stanje posle povrede mozga, sa neurološkim znacima i simptomima, osim medicinski kontrolisanih slučajeva u toku lečenja i šest meseci od dana povrede,
- (15) nespecifična i specifična zapaljenja, odnosno oboljenja nervnog sistema koja utiču na bezbedno upravljanje motornim vozilom, osim medicinski kontrolisanih slučajeva u toku bolesti i šest meseci od dana izlečenja,
- (16) definitivni oblici hemiplegije i hemipareze, za koje nije moguća adaptacija vozila,
- (17) oboljenja i povrede kičmene moždine sa trajnim posledicama koje onemogućavaju bezbedno upravljanje motornim vozilom, a za koja se ne može na odgovarajući način adaptirati vozilo,
- (18) progresivna mišićna oboljenja, sistemska, cerebrovaskularna i demijelinizirajuća oboljenja, anksiozne i stečene neuropatije koje utiču na bezbedno upravljanje motornim vozilom,
- (19) druga oboljenja i stanja iz oblasti psihologije, psihijatrije i neurologije koja utiču na bezbedno upravljanje motornim vozilom u saobraćaju;

2) stanja i oboljenja organa vida:

- (1) nekorigovana ili korigovana oštrina vida u zbiru na oba oka mora iznositi minimalno 0,6 s tim da bolje oko mora imati minimalnu vidnu oštrinu 0,5 i da je vidno polje za svako oko najmanje 120 stepeni širine u horizontalnoj osovini i bez apsolutnih skotoma u centralnom vidnom polju u širini od 20 stepeni od centralne tačke fiksacije,
- (2) kada se koristi samo jedno oko nekorigovana ili korigovana minimalna oštrina vida mora biti 0,6 uz uslov da je širina vidnog polja najmanje 140 stepeni u horizontalnoj osovini i bez apsolutnih skotoma u centralnom vidnom polju u širini od 30 stepeni od centralne tačke fiksacije,
- (3) odsustvo drugih oboljenja i stanja organa vida koja remete funkcije vida za bezbedno upravljanje motornim vozilom u saobraćaju;

3) stanja i oboljenja organa ravnoteže i sluha:

(1) sva oboljenja i stanja primarnog organa ravnoteže čija se poremećena funkcija ne može medicinski uspešno korigovati;

4) stanja i oboljenja srca i krvnih sudova:

(1) urođena i stečena oboljenja srca i velikih krvnih sudova koja utiču na bezbedno upravljanje motornim vozilom u saobraćaju,

(2) ishemijska bolest srca dok se lečenjem ne postigne stabilno stanje koje ne utiče na bezbedno upravljanje motornim vozilom u saobraćaju,

(3) poremećaji srčanog ritma i sprovođenja koji samostalno ili u sklopu drugih bolesti mogu dovesti do gubitka svesti, ukoliko terapijski nisu uspešno rešeni,

(4) hipertenzija sa arterijskim pritiskom $\geq 200/120$ mm Hg u mirovanju ili arterijskim pritiskom $\geq 180/110$ mm Hg i znacima oštećenja krvnih sudova, oka, mozga, srca ili bubrega dok terapijski nije uspešno kontrolisana i dok utiče na sigurno upravljanje vozilom;

5) stanja i oboljenja respiratornog sistema:

(1) koja izazivaju tešku respiratornu, kardiorespiratornu ili srčanu insuficijenciju (hronična opstruktivna bolest pluća, težak oblik bronhijalne astme i sl.),

(2) druga oboljenja i stanja organa za disanje koja utiču na bezbedno upravljanje motornim vozilom u saobraćaju;

6) bolesti gastrointestinalnog i urinarnog sistema:

(1) teška oboljenja želuca, jetre ili bubrega usled kojih mogu da nastupe kolike, odnosno komatozna stanja,

(2) stanje posle transplantacije bubrega bez obzira na stanje bubrežne funkcije;

7) oboljenja endokrinog sistema:

(1) diabetes melitus komplikovan očnim, nervnim ili kardiovaskularnim poremećajima i nekompenzovanom acidozom,

(2) teški oblici hipertireoze i hipotireoze koji se lečenjem ne mogu korigovati do nivoa bezbednog upravljanja motornim vozilom,

(3) teški oblici hiper i hipoadenokorticisma,

(4) druga oboljenja i stanja endokrinog sistema koja utiču na bezbedno upravljanje motornim vozilom;

8) bolesti krvnog sistema:

(1) maligne hemopatije i retikuloze, osim ako lekar specijalista hematolog izričito ne naglasi da je lice sposobno za bezbedno upravljanje motornim vozilom,

(2) druga oboljenja i stanja krvi i krvotvornih organa koja utiču na bezbedno upravljanje motornim vozilom u saobraćaju;

9) oboljenja kože:

(1) oboljenja i stanja kože koja mogu bitno uticati na bezbedno upravljanje motornim vozilo;

10) stanja i oboljenja koštanog sistema i lokomotornog aparata:

(1) sva stanja, oboljenja i povrede koštanog i mekog tkiva kojima je prouzrokovana potpuna ili delimična nedostatak ekstremiteta ili oduzetost, ukočenost, atrofija, smanjena motorna snaga, iskrivljenja, skraćena ekstremiteta i sl. koja utiču na bezbedno upravljanje motornim vozilom,

(2) hronična zapaljenjska oboljenja koštano-mišićnog sistema koja i pored preduzetog lečenja utiču na bezbedno upravljanje motornim vozilom,

(3) deformiteti, kontrakturi ili nedostaci dela ili celog ekstremiteta koji remete funkciju u meri da se na to može na odgovarajući način adaptirati vozilo,

(4) druga oboljenja i stanja koštanog sistema i lokomotornog aparata koja utiču na bezbedno upravljanje motornim vozilom.

Član 5.

Vozači motornih vozila druge grupe smatraju se sposobnim za upravljanje motornim vozilom ako, pored uslova iz člana 3. ovog pravilnika ispunjavaju i uslove da ne boluju od neke od sledećih bolesti i ako nemaju neku od sledećih povreda ili telesnih oštećenja:

1) psihološka, psihijatrijska i neurološka stanja i oboljenja:

(1) svi oblici smanjene intelektualne efikasnosti bez obzira na etiologiju,

(2) alkoholizam, osim medicinski kontrolisanih slučajeva kod kojih se ne ispoljavaju psihičke promene i neurološke komplikacije uz apstiniranja od 4 godine,

(3) toksikomanija, osim medicinski kontrolisanih slučajeva kod kojih se ne ispoljavaju psihičke promene i neurološke komplikacije uz apstiniranja od najmanje 5 godina,

(4) svi oblici epilepsije i drugi poremećaji svesti,

(5) neurološka stanja, oboljenja, povrede i anomalije živaca i mišića, koji utiču na bezbedno upravljanje motornim vozilom, bez obzira na moguću adaptaciju vozila,

(6) stanja posle potresa mozga, do šest meseci, zavisno od težine potresa,

(7) hemiplegije i hemipareze, bez obzira na moguću adaptaciju vozila,

(8) oboljenja i povrede kičmene moždine, sa posledicama koje onemogućavaju bezbedno upravljanje motornim vozilom, bez obzira na moguću adaptaciju vozila;

2) stanja i oboljenja organa vida:

(1) nekorigovana ili korigovana oštrina vida u zbiru na oba oka mora iznositi minimalno 1,4 s tim da bolje oko mora imati minimalnu vidnu oštrinu 0,8 a nekorigovana svakog oka ne sme biti manje od 0,5; ako se oštrina vida postiže upotrebom korekcionih sočiva (korekzione naočari ili kontaktna sočiva) korekcija ne sme biti veća od $\pm 6,0$ dioptrija sveričnog ekvivalenta, a nekorigovana vidna oštrina svakog oka mora biti najmanje 0,05,

(2) širina vidnog polja svakog oka mora biti u horizontalnoj osovini minimalno 140 stepeni i bez apsolutnih skotoma u centralnom delu vidnog polja u širini od 30 stepeni od centralne tačke fiksacije,

(3) odsustvo kolorne anopije,

(4) prisustvo binokularnog vida uz odsustvo binokularnih diplopija,

(5) očuvana adaptacija na tamu i readaptacija na zableštenje,

(6) odsustvo drugih oboljenja i stanja organa vida koja remete funkcije vida za bezbedno upravljanje motornim vozilom u saobraćaju;

3) stanja i oboljenja organa ravnoteže i sluha:

(1) oštećenje sluha na oba uva veće od 40 dB na frekvencijama od 500, 1000, 2000 i 4000 Hz,

(2) u slučaju da je stanje sluha na jednom uvu potpuno uredno, a na drugom uvu gubitak prelazi 50 dB na frekvencijama od 500, 1000, 2000 i 4000 Hz;

4) stanja i oboljenja srca i krvnih sudova:

(1) blok leve grane His-ovog snopa sa sumnjom na ishemijsku etiologiju;

(2) sindromi preekscitacije komplikovani aritmijama,

(3) poremećaji ritma i sprovođenja lečeni ugradnjom elektrostimulatora ili na drugi način 6 meseci od intervencije uz uslov da ne utiču na bezbedno upravljanje motornim vozilom u saobraćaju,

(4) bolesti srca s poremećajima ritma lečenim atrijalnim ili kardioverter defibrilatorom,

(5) ishemijska bolest srca sa komplikacijama,

(6) hipertenzija sa arterijskim krvnim pritiskom $\geq 180/110$ mm Hg,

(7) urođene i stečene mane srca sa ejekcionom frakcijom $< 50\%$;

5) stanje i oboljenja respiratornog sistema:

(1) aktivna tuberkuloza pluća,

(2) hronična opstruktivna bolest pluća teškog stepena ($FEV_1 < 50\%$ norme),

(3) hronična restriktivna ventilatorna insuficijencija bez obzira na etiologiju sa $VC < 50\%$ norme,

(4) hronična plućna insuficijencija u mirovanju bez obzira na etiologiju,

(5) maligna oboljenja pluća i pleure 2 godine nakon lečenja;

6) oboljenja endokrinog sistema:

(1) svi oblici diabetes melitusa, osim onih koji se kompenzuju dijetom i oralnim antidijabeticima pod uslovom da su pod stalnom medicinskom kontrolom i bez komplikacija,

(2) teški oblici hipertireoze,

(3) izraženi hiper i hipoadenokorticism;

7) bolesti krvnog sistema:

(1) maligne hemopatije i retikuloze,

(2) anemije teškog stepena i hemoragični sindrom,

(3) teški poremećaji koagulacije;

8) stanja i oboljenja koštanog sistema i lokomotornog aparata:

(1) sva stanja, oboljenja i povrede koštanog i mekog tkiva, kojima je prouzrokovan potpun ili delimičan nedostatak eksremiteta ili oduzetost, ukočenost, atrofija, smanjena motorna snaga, iskrivljenja, skraćanja ekstremiteta i slično uz uslov da utiču na bezbedno upravljanje motornim vozilom,

(2) deformiteti, kontrakture ili nedostaci dela ili celog ekstremiteta koji remete funkciju ekstremiteta bez obzira na mogućnost adaptacije vozila;

9) druge bolesti i stanja koja utiču na bezbedno upravljanje motornim vozilom:

(1) stanja posle transplantacije organa ili ugradnje implantata samo uz posebnu saglasnost lekara specijaliste uz uslov da ne utiču na bezbedno upravljanje motornim vozilom.

Član 6.

Vozači motornih vozila iz prve grupe mogu se smatrati sposobnim za upravljanje motornim vozilom i u sledećim slučajevima:

1) kada koriste samo jedno oko, pod uslovom da je prošlo 12 meseci od dana gubitka funkcija drugog oka;

2) kada su potpuno gluvi, pod uslovom da svoj nedostatak funkcionalno kompenzuju;

3) kada boluju od diabetes melitusa i primaju insulin, pod uslovom da se nalaze pod stalnom medicinskom kontrolom i da su bez komplikacija.

Kandidati za vozače, odnosno vozači motornih vozila druge grupe mogu se smatrati sposobnim za upravljanje motornim vozilom i u sledećim slučajevima:

1) kada im je korišćenje kontaktnih sočiva dozvoljeno uz posebnu saglasnost lekara specijaliste za očne bolesti;

2) kada potrebnu oštrina sluha postižu upotrebom selektivnog amplifikatora.

Član 7.

Ako se na zdravstvenom pregledu utvrdi da vozač motornog vozila boluje od jedne od bolesti ili ima jednu od povreda ili telesnih oštećenja navedenih u ovom pravilniku, ocenjuje se kao nesposoban za upravljanje motornim vozilom pod uslovom:

1) da utvrđena bolest, povreda ili telesnih oštećenja potpuno isključuje bezbedno upravljanje motornim vozilom ili može prouzrokovati iznenadnu nesposobnost;

2) da eventualne funkcionalne poremećaje nije moguće kompenzovati.

Član 8.

Vozač motornog vozila koji potrebnu oštrinu vida, odnosno potrebnu oštrinu sluha, određenu ovim pravilnikom, postiže upotrebom korekcionih sočiva (korekcionih naočara ili kontaktnih sočiva), odnosno slušnog amplifikatora, dužan je da za vreme upravljanja motornim vozilom nosi korekciona sočiva, odnosno slušni amplifikator. Upotreba korekcionih sočiva, odnosno slušnog amplifikatora mora biti naznačena u uverenju o zdravstvenoj sposobnosti vozača motornog vozila i vozačkoj dozvoli.

Vozač motornog vozila čija je sposobnost za upravljanje motornim vozilom uslovljena adaptiranim vozilom mora imati potvrdu da je adaptacija vozila kojim upravlja izvršena adekvatno povredi ili telesnom oštećenju koji su naznačeni u uverenju o zdravstvenoj sposobnosti vozača motornog vozila i u vozačkoj dozvoli.

Član 9.

Danom stupanja na snagu ovog pravilnika prestaje da važi Pravilnik o zdravstvenim uslovima koje moraju ispunjavati vozači motornih vozila („Službeni list SFRJ”, broj 5/82).

Član 10.

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

Broj 110-00-343/2011-14

U Beogradu, 27. oktobra 2011. godine

Ministar,

prof. dr Zoran Stanković, s.r.